

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	32944 Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

10.05.2023 р.

Справа № 0673/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Голуб Олександр Андрійович – головуючий,
Гасюк Іван Михайлович,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Максименко Надія Василівна,
Мудрак Олександр Васильович,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

Шандрук С, директор – представник ЗВО,
Шелест Зоя Михайлівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32944
Назва ОП	Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Заявлені цілі ОП відповідають місії та візії ЗУНУ та направлені на реалізацію стратегії розвитку ЗВО. Стратегією розвитку Західноукраїнського національного університету (ЗУНУ) на 2021-25 рр. <http://surl.li/dkcejc>

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Пропозиції здобувачів та учасників студентського самоврядування стосувались розширення переліку вибіркових ОК. Всі пропозиції учасників освітнього процесу враховані. Це підтверджено як протоколами розширених засідань кафедри, так і під час спілкування у фокус-групах. ЕГ було виконано запит та отримано відповідь у підтвердження <http://surl.li/gdmwj>).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Перелік нормативних документів закладу не включає Концепцію освітньої діяльності на заявленому рівні вищої освіти та за даною спеціальністю. Тому цілі освітньої програми та програмні результати навчання не враховують тенденції розвитку спеціальності, а також галузевого та регіонального контексту. На замовлення ЕГ було надано інформацію про врахування досвіду вітчизняних закладів вищої освіти за таким ОНП, однак підтвердження, при порівнянні ОНП, не знайдено. Підтвердження та посилання про врахування міжнародного досвіду відсутні.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Компетентності (ЗК01 - ЗК13) та (ФК1 - ФК13) компетентності та ПРН (ПР01 - ПР25) ОП відповідають Стандарту вищої освіти зі спеціальності 101 "Екологія" першого (бакалаврського) рівня. Однак запропоновані проектною групою додаткові ПРН 26-29 не забезпечуються ОК 34 переддипломна практика та ОК 35 (кваліфікаційна робота). Представлені силабуси не забезпечують ці ПРН. Програма переддипломної практики відсутня в Інформації про обов'язкові компоненти. Силабус ОК – Елементи дуальної освіти (практика) включає зовсім інші програмні результати навчання, які повністю відрізняються від програмних результатів навчання, представлених у освітній програмі (ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН 12).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП та освітні компоненти не достатньо логічно формують систему ОП та в сукупності не дозволяють досягти заявлених цілей і результатів навчання. Оскільки запропоновані проектною групою додаткові ПРН 26-29 не забезпечуються ОК 34 переддипломна практика та ОК 35 (кваліфікаційна робота). Представлені силабуси не забезпечують ці ПРН. Програма переддипломної практики відсутня в Інформації про обов'язкові компоненти. Силабус ОК 33 – Елементи дуальної освіти (практика) включає зовсім інші програмні результати навчання, які повністю відрізняються від програмних результатів навчання, представлених у освітній програмі (ПРН6, ПРН7, ПРН9, ПРН 12). Присутнє дублювання ОК, наприклад ОК «Оцінка впливу на довкілля» та ОК «Стратегічне екологічне оцінка» повинні бути об'єднані в один ОК, оскільки вони взаємопов'язані і є частинами однієї дисципліни з формою оцінки –екзамен (замість 2-х екзаменів). Згідно матриці відповідності ПРН 26 (Знати сучасну систему стандартів і нормативів у екологічній діяльності, основи нормування антропогенного навантаження на довкілля) забезпечується ОК29 «Система екологічного менеджменту», однак в таблиці 1 «Інформація про обов'язкові ОК» представлено силабус ОК «Екологічне управління» та силабус ОК «Менеджмент» з відповідними темами, які не мають відношення до екологічного менеджменту. Але ОП містить ОК «Екологічне нормування та стандартизація», який і має забезпечувати ПРН 26. Силабуси і робочі програми не містять в переліку рекомендованої літератури міжнародні стандарти, відсутні також публікації та методичні матеріали викладачів ОК.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП в цілому відповідає предметній області спеціальності.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Процедури та механізми формування індивідуальної освітньої траєкторії регулюються: Положенням про організацію освітнього процесу (п.п. 7.2.3; 11.5; 15.1) <http://surl.li/agzhy>; Положенням про формування вибіркової частини навчальних планів <http://surl.li/fdizx>; Положенням про індивідуальний навчальний план студента <http://surl.li/beykg> і передбачає можливості для формування індивідуальної траєкторії.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів, яка регулюється положення про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/agzhy>). Процедури та особливості організації практик регулює відповідне Положення <http://surl.li/ahcbb> . На сайті закладу відсутня інформація про бази практик, договори з підприємствами, приклади щоденників тощо.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОП передбачає набуття соціальних навичок (soft skills) за рахунок обов'язкових та вибіркокових ОК. Обов'язкові дисципліни циклу загальної підготовки розвивають світогляд та патріотизм, формують толерантність та критичність мислення (ОК2 "Історія та культура України", ОК4 "Філософія", ОК6 "Політологія", ОК5 "Психологія професійної діяльності").

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та ОК відповідає фактичному навантаженню здобувачів.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

У закладі вищої освіти затверджені Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти <http://surl.li/beykc> та Порядок введення дуальної освіти <http://surl.li/gdwcd>. В склад ОП включено ОК Елементів дуальної освіти (практика). Однак силабус цього ОК потребує удосконалення, оскільки не достатньо коректно представлено тематику ОК, а також відсутня програма проведення даної практики, форма щоденника та звіту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Інформація, необхідна для вступу до ЗВО оприлюднюється на сайті ЗУНУ <http://surl.li/fizqk>. Правила прийому на навчання є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному сайті ЗУНУ <https://pk.wunu.edu.ua/admission-rules/>.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

У відповідних додатках до Правил прийому, розміщених на сайті приймальної комісії <https://pk.wunu.edu.ua/admission-rules/WUNU/>, наведена інформація про перелік конкурсних предметів НМТ і ЗНО, необхідних для зарахування на ОП. Є можливість у здобувачів на перезарахування ПРН, набутих в іншому закладі, відбувається згідно Положення про порядок перезарахування результатів навчання в ЗУНУ <http://surl.li/beykf>.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначення результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <https://cutt.ly/D7grAKB> та Положенням про порядок перезарахування результатів навчання в ЗУНУ <https://cutt.ly/v7grJ0z>. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО або за іншими ОП не було. НЕ було також прикладів і можливості здобуття освітніх компетентностей у закордонних та інших ЗВО України.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів неформальної освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <https://cutt.ly/67gr4En> та Положенням про неформальну та інформальну освіту <https://cutt.ly/g7gtwic>. Практики застосування цих положень для визнання результатів неформальної освіти на даній ОП не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

1. У закладі вищої освіти форми та методи навчання і викладання визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <https://cutt.ly/Q7gtzU2>), Положенням про дистанційне навчання у ЗУНУ <https://cutt.ly/c7gtgWa>, однак у силабусах і робочих програмах відсутні методи і форми реалізації освітнього процесу за будь-яким освітнім компонентом.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається своєчасно та в доступній формі. Силабуси і робочі програми містять контакти викладача, інформацію про курс і мету його вивчення, перелік компетентності і ПРН, перелік тем, список літератури, політику оцінювання, академічної доброчесності. Виявлена невідповідність назви ОК і змісту силабуса для цієї дисципліни, наприклад «Геоінформаційні технології», хоча робоча програма є коректною, а тематика відповідає змісту і назві дисципліни. У переліку рекомендованої літератури у силабусі ОК «Моделювання і прогнозування екологічних ситуацій» більша кількість представлена економічними джерелами.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Не достатньо доказовим на сайті закладу вищої освіти наявність поєднання освітнього і наукового процесів. Оскільки відсутня інформація та практика участі здобувачів у Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах, Науковий збірник ЗВО «Наука молода» не розміщується на сайті з 2016 року.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Положенні про гаранта ОП <http://surl.li/fdizq> визначає, що гарант відповідає за оновлення та перегляд освітньої програми відповідно до отриманих рекомендацій, опитувань зацікавлених сторін, тенденції ринку праці. На сайті відсутня інформація про постійне оновлення ОК, представлені тільки робочі програми освітніх компонентів 2022 і проєкт 2023 років. У переліку рекомендованої літератури в силабусах ОК відсутні авторські методичні і наукові публікації, які мають відношення до тематики ОК.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ЗВО має досвід міжнародної співпраці та академічної мобільності. ЗУНУ має укладені угоди із багатьма закордонними університетами, зокрема, з Державним університетом ім. Шимона Шимоновича в Замості, Вармінсько-Мазурським університетом (обидва Польща) та Батумським державним університетом імені Шота Руставелі (Грузія). Всі ці договори мають відношення тільки до ОП і ОНП «Міжнародні економічні відносини». Навчання, викладання та наукові дослідження випускової кафедри не пов'язані з інтернаціоналізацією. Прикладу міжнародної академічної мобільності здобувачів за даною ОП університету за час реалізації ОП не було.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів даної ОП визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ <http://surl.li/agzhy>, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в ЗУНУ <http://surl.li/beykd> та Загальних рекомендацій з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського та і другого магістерського рівнів <http://surl.li/dnwkn>, Форми, критерії та особливості оцінювання освітніх компонентів ОП доступні здобувачам з опублікованих робочих програм та силабусів на офіційній сторінці ЗВО <http://surl.li/gelfr> та у Системі дистанційного навчання ЗУНУ на платформі Moodle <http://surl.li/gclgh>.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП зі спеціальності 101 "Екологія" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає Стандарту вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, спеціальність 101 – Екологія.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Нормативні документи включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Порядком оскарження результатів підсумкового контролю студентів університету <https://cutt.ly/846fiQk>.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

. Основними документами, що визначають політику, стандарти і процедуру дотримання академічної доброчесності у ЗВО є: Положення про академічну доброчесність, Кодекс академічної доброчесності ЗУНУ, Етичний кодекс, Кодекс корпоративної культури, Положення про комісію з доброчесності та наукової етики, Положення про групу сприяння академічної доброчесності ЗУНУ, які розміщені на спеціальній сторінці офіційного сайту <http://surl.li/geavk>. Також, у ЗУНУ функціонують Комісія з академічної доброчесності та наукової етики та Комісія зі сприяння академічній доброчесності, основна мета яких - підтримка дотримання академічної доброчесності у ЗУНУ. Згідно СО та висновкам ЕГ випадків виявлення академічної недоброчесності за даною ОП, які були б предметом розгляду комісії з питань етики та професійної діяльності, не було зафіксовано. Тим не менш будь яких заходів щодо популяризації академічної доброчесності та етики не проводиться як для здобувачів, так і для викладачів.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз засвідчив відповідність академічної та/або професійної кваліфікації НПП освітнім компонентам, які вони забезпечують. Підтвердженням є наявні дипломи про вищу освіту, дипломи про наукові ступені, атестати про вчені звання, наукова та професійна діяльність у відповідній сфері

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

2. Процедури конкурсного добору викладачів прозорі і регламентуються Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) <http://surl.li/fkeqr>.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

3. Роботодавці долучені до освітнього процесу через бази практик. Викладачі, залучені до реалізації ОП, мають можливість проходити у зазначених установах підвищення кваліфікації.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

4. Професіонали-практики та експерти в галузі екології залучаються до освітнього процесу шляхом проведення відкритих проблемних лекцій.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

5. Заклад сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з іншими організаціями. Викладачі проходять планові підвищення кваліфікації (не менше як 1 раз на 5 років. Функціонує система моніторингу рівня професіоналізму через проведення рейтингового оцінювання відповідно до Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ЗУНУ <http://surl.li/dkcnz>.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

6. Розвиток викладацької майстерності в ЗВО стимулюється через матеріальне та моральне заохочення. За результатами рейтингової оцінки НПП, що проводиться згідно Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників ЗУНУ <http://surl.li/dkcnz>, відбувається подання кращих НПП до нагородження, морального та матеріального заохочення

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

За висновками ЕГ, вся матеріально-технічна база знаходиться в належному стані. Однак недостатня кількість лабораторій та низький рівень наявного обладнання для забезпечення освітнього і наукового процесів за даною ОП присутня, тому використовується матеріально-технічна база лабораторій Державної екологічної інспекції та інших підприємств.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Викладачі і здобувачі мають доступ до інфраструктури ЗУНУ та інформаційних ресурсів в межах ОП в навчальний та позанавчальний час і він здійснюється безоплатно. Бібліотека ім. Л.Каніщенка ЗУНУ надає здобувачам широкий спектр послуг <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/>.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Під час відеозустрічей ЕГ було продемонстровано безпечне і якісне освітнє середовище. Для підтримки психічного здоров'я здобувачів у ЗВО активно функціонує Психологічна служба <https://cutt.ly/k7geRyQ>, що діє відповідно до Положення <https://cutt.ly/m7geF2E>. ЕГ підтверджує, що освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та дозволяє задовольнити їх потреби й інтереси.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Здобувачам надається належна освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка. Для спрощення комунікації між керівництвом, працівниками, студентами та вступниками в ЗУНУ був створений SMART-університет <https://smart.wunu.edu.ua/>. Важливим є наявність у закладі комунікації здобувачів з органами студентського самоврядування <https://cutt.ly/s7geoJw>.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У закладі створені необхідні умови для забезпечення прав і освітніх можливостей здобувачів з особливими потребами. Їх права забезпечує Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЗУНУ <http://surl.li/bfysq>. Доступність будівель ЗВО для осіб з особливими потребами підтверджується висновками ЕГ.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Система нормативно-правових актів, яка регулює політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗУНУ висвітлена на офіційній сторінці ЗВО у вкладці "Академічна доброчесність" <http://surl.li/gedvj>. Вона складається з Кодексу академічної доброчесності ЗУНУ <http://surl.li/beyku>, Етичного кодексу ЗУНУ <http://surl.li/beyks>, Кодексом корпоративної культури ЗУНУ <http://surl.li/beykt>, Положенням про порядок врегулювання конфлікту інтересів у ЗУНУ <https://cutt.ly/M7ge9xz> та Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ЗУНУ <http://surl.li/beykw>. ЕГ не виявила випадків застосування процедур щодо вирішення конфліктних ситуацій у межах даної ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Наявність відповідної нормативної бази у закладі вищої освіти не забезпечує наявності на високому рівні функціонування системи якості освіти, керівництво ОП не послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Про це свідчить недосконалість методичного забезпечення освітніх компонентів, невідповідність назви освітнього компонента змісту ОК, відсутність у силабусах і робочих програмах методів і форм організації освітнього процесу.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Згідно СО та висновкам ЕГ здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми. Однак підтвердження цього інформацією на сайті кафедри не отримано.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці залучені до процедур періодичного огляду ОП, ЕГ відзначає, що пропозиції роботодавців практично завжди враховуються.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

У ЗУНУ створено Центр працевлаштування та зв'язків з випускниками <http://surl.li/dnxkt>, що забезпечує постійну підтримку зв'язків із випускниками, сприяє їх працевлаштуванню, а також налагоджує співпрацю з роботодавцями. Однак, на жаль, відсутня процедура анкетування випускників щодо якості освітнього процесу за даною ОП.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

За даною освітньою програмою не проводиться анкетування серед здобувачів і випускників, щодо якості освітнього процесу, поєднання наукової і освітньої складової, щодо форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання; щодо забезпечення безпеки освітнього середовища тощо; анкетування роботодавців щодо якості ОП, освітнього процесу та практичної підготовки тощо.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Освітня програма "Екологічна безпека та охорона НС" заснована у 2019 р. Підготовка зі спеціальності 101 "Екологія" в ЗВО не проводилась.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У закладі вищої освіти формується культура якості, яка повинна сприяти постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими та зрозумілими. Основна інформація міститься на офіційному сайті ЗВО у вкладці "Публічна інформація" (Університет-Минуле й сьогодні-Публічна інформація) <http://surl.li/euuoz>.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

Текст проєкту ОПП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" доступний на офіційній веб-сторінці ЗВО у розділі сторінці "Проєкти освітніх програм" <https://www.wunu.edu.ua/bachelor-po-op/> за посиланням <http://surl.li/gdmwe> та опублікований не пізніше, ніж за місяць до затвердження ОПП.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ЗУНУ оприлюднена інформація щодо актуальної ОП "Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища" доступна за посиланням <https://www.wunu.edu.ua/bachelor-po-op/>. каталог вибіркових дисциплін <http://surl.li/gcthh>.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо розробити Концепцію освітньої діяльності на заявленому рівні вищої освіти та за даною спеціальністю, яка врахує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Використання досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм у частині їх змістового наповнення є обов'язковим для забезпечення якості освітнього процесу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Необхідно переглянути та удосконалити у матрицях відповідності зв'язки між освітніми компонентами і освітніми компетентностями, а також між освітніми компонентами і програмними результатами навчання. Обов'язковими видом занять для деяких дисциплін ОП є лабораторні роботи, рекомендуємо включити їх в навчальний план. В робочі програми дисциплін і силабуси включити інформацію про форми і методи організації освітнього процесу, а також використане лабораторне обладнання і матеріальну базу.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Посилити роботу з інформування здобувачів практики застосування можливостей неформальної освіти при реалізації ОП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Переглянути робочі програми і силабуси з метою включення форм і методів навчання, рекомендованої літератури, у тому числі і зарубіжної, міжнародних стандартів з екологічних питань і охорони навколишнього природного середовища та особистих методичних і наукових публікацій викладача. Рекомендована література маж бути фаховою і враховувати особливості ОП. Активізувати роботу з участі здобувачів у Всеукраїнських і Міжнародних конференціях і конкурсах. Відновити видання наукового журналу «Наука молода». Активізувати роботу серед викладачів і здобувачів ОП з міжнародної активності і співпраці та академічної мобільності. Популяризувати студентоцентризований підхід в реалізації ОП як елемент академічної свободи.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Розробити та впровадити заходи з популяризації академічної доброчесності та академічної етики як для здобувачів, так і для викладачів.

Критерій 6. Людські ресурси

Посилити роботу з всіма групами стейкхолдерів та активізувати їх участь в підвищенні якості освітнього процесу, практичній підготовці здобувачів. Удосконалити підготовку навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та активізувати науково-дослідну роботу здобувачів ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Вважаємо за необхідне посилити матеріально-технічну і лабораторну базу підготовки здобувачів за даною освітньою програмою.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Звернути увагу на якість методичного забезпечення освітнього процесу за даною програмою. Удосконалити структурно-логічну схему та матриці відповідності в профілі ОП. Усунути невідповідність назви освітнього компонента змісту ОК, включити в силабуси і робочі програми методи і форми організації освітнього процесу, лабораторні роботи, матеріально-технічне, лабораторне та програмне забезпечення ОК. Посили співпрацю з органами студентського самоврядування, залучивши до їх складу здобувачів за ОП 101 – Екологія. Залучати їх до

процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Впровадити процедуру анкетування випускників, здобувачів, стейкхолдерів, роботодавців щодо якості освітнього процесу за даною ОП. Більш активно формувати культуру якості освітнього процесу, постійно удосконалювати ОП та освітньої діяльність за даною ОП. Сформувати ефективну внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Удосконалити процес наповнення офіційного веб-сайті ЗВО, постійно і своєчасно здійснювати його наповнення новою інформацією про освітні компоненти ОП, організацію освітнього процесу, інтернаціоналізацію та академічну мобільність здобувачів і викладачів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні GER і результати голосування членів GER є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні GER так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні GER

ГОЛУБ ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ